

Podružnica Sv. Duha v Novi Lipi

Vir: Pavel Verderber 1953

Slog je preprost barok. Velikost: dolžina je 11,50 m, širina v ladji 5,50 m, v prezbitერიju 3,50 m. Prezbitერიj je preprosto obokan, visok 4 m. Ladja ima lesen strop razdeljen v polja, poslikana z rastlinskimi motivi: grozdi, akantusovimi listi, cvetovi in arabeskami.

Oltar: je lesen, marmoriran, v baročnem slogu. Glavni kip: sv. Trojica, Bog Oče sedeč v ornatu s tiaro na glavi, pred prsmi ima goloba kot simbol Sv. Duha. V rokah drži pred seboj položenega Jezusa na križu. Celotna skupina je visoka približno 70 cm. Ob levem robu je kip sv. Petra s ključi, ob desnem kip sv. Pavla z mečem, višine 70 cm.

Nad glavno skupino je sv. Izidor, kmet z vilami v rokah, v noži 18. st., visok 60 cm. Levo je sv. Nikolaj z jabolki, desno sv. Matija s sekiro. Oltar je podobne konstrukcije, kot tisti v cerkvah v Suhorju in Podklancu. Zadaj ima napis: Oltarja prenovljena l. 1889. Oskerbljenje tega leta je Visoko Častiti gospod župnik Jurij König. Oskerbniki te kapele Johan Kobetič, Jurij Šneler. Gospod Jernej Jereb Biltauer maister - Josef Pellarini.

V ladji levo od prehoda v prezbitერიj je improviziran oltarček: slika na platnu visoka 1,40 m, široka 80 cm, upodablja Marijo z Detetom v kraljevskem ornatu. Angela dvigujeta plašč, pod katerim so zbrani: kralj, papež, mladenka, žena z otrokom, eksotičen moški do pasu gol in mož v navadni obleki. Na okvirju je napis: Marija pribežališče grešnikov.

Na vzporednem mestu na desni strani je enako velika slika: Menih nosi sv. R. T. v ciboriju, meščan v gosposki obleki odklanja počeščenje, medtem ko njegov osel kleči. Na sliki je še nekaj drugih oseb. Zgoraj na okvirju je napis: »Spreobrnjenje trdovratnega grešnika«. Obe sliki sta očitno delo istega slikarja, a brez podpisa. Domnevna starost bi bila kakšnih 100 let.

Čelni zid cerkvene stavbe je zvišan v lino za približno 100 kg težak zvon. Do njega je mogoč dostop le z veliko lestvijo.

Pred cerkvijo je lopa, zidani podstavki nosijo leseno ostrešje brez stropa. Velikost lope: dolžina je 4,50 m, širina 5,50 m. Lopa je krita s pločevino, prav tako zvonik in prezbitერიj, ostali del stavbe pa s cementno opeko. Cerkvica daje vtis velike skromnosti.

Restavradorjeve ugotovitve pred obnovo oltarja 2003

Oltarni nastavek je sestavljen iz predele, osrednjega dela ter zaključka (atika). V glavni niši je kompozicija Sv. Trojice (Bog Oče vel.: 80 x 36 cm), oziroma Sv. Duh; levo je kip sv. Petra (72 x 29 cm), desno pa sv. Pavla (73 x 30 cm). V zgornjem delu so kipi sv. Izidorja (63 x 27 cm) v niši, ter sv. Matije (62 x 24 cm) desno in Sv. Nikolaja (65 x 27 cm) na levi strani.

Med zadnjo temeljito obnovo oltarnega nastavka v delavnici metliškega rezbarja Jereba so izdelali nove gladke profile na vseh treh oltarnih elementih (predela, glavna niša, atika). Vsi deli nastavka so preslikani enkrat do dvakrat. Preslikava pred Jerebom je izrazito barvita z močno ultramarinsko modro barvo.

Polihromacija se lušči in odpada, pozlate so obrisane. Nekateri deli so poškodovani. Manjka del enega in v celoti drugi ključ pri figuri sv. Petra, kipu sv. Nikolaja manjka del kazalca desne roke, roka sv. Pavla je odlomljena, manjka tudi del ščitnika na ročaju meča istega svetnika. Sv. Nikolaju najverjetneje manjka pastoral, ki mu normalno pritiče.

Oltarju pripadajo še štiri leseni poslikani svečniki novejše izdelave (po 2 x 45 in 2 x 47 cm).

Ivan Bogovčič

OPOMBE IN DOPOLNITVE

Vir: Jože Rački 2013

- **Prva omemba:** Verjetno isto kot Suhor, 1490, omenja Valvasor.
- **Sedanja zidana cerkev:** V osnovi verjetno pred 16. stol., v letih 2000–2003 popolnoma prenovljena.
- **Cerkev ni posvečena.**
- **Glavni oltar:** Baročni iz 17. stol., obnovljen 1889, Jernej Jereb, in restavriran 2004, Ivan Bogovčič, Ljubljana.
- **Stranski oltarji:** Jih ni, namesto njih je na levi slavoločni steni slika Marije v ornatu, s plaščem, kamor se zatekajo ljudje vseh stanov, na desni je slika sv. Antona Padovanskega; obe sta vsaj iz sredine 19. stol.
- **Fresk ni.**
- **Zvon:** V zvoniku na preslico je bronast zvon težek okoli 80 kg.
- **Posebnosti:** Zvonik na preslico in lopa pred pročeljem.

Vir: Krajevni leksikon dravske banovine: str. 141

Nova Lipa spada pod župnijo Vinica in ima podružnično cerkev. Vas po poljanskem urbariju l. 1576 še ni obstajala.

Opevam tvojo zvestobo, Gospod

Levo: Cerkev po obnovi.



Desno: Restavrirani oltar.



Notranjost.

